

GIPSBROEK BIJ KINDEREN

Inleiding

Deze folder is bestemd voor ouders van een kind dat wordt behandeld met een gipsbroek. Deze folder geeft u een globaal overzicht van adviezen die u kunnen helpen. Het is goed om u te realiseren dat bij het vaststellen van deze behandeling de situatie voor iedereen anders kan zijn.

Er zijn verschillende redenen om een kind een gipsbroek te geven:

- een aantal aangeboren heupafwijkingen;
- breuken van het bovenbeen;
- als de heup uit de kom is geweest.

Bij de indicatie wordt bepaald of de broek één of twee pijpen heeft.

Wat is een gipsbroek?

Een gipsbroek is een rondom aangelegd gips vanaf de taille tot aan de enkel(s)/teen (tenen) met een uitsparing in het kruis. De binnenkant bestaat uit een stoffen bekleding met een wattenlaag, zodat de huid niet beschadigt. Het is afhankelijk van de indicatie of één of beide benen in het gips gaan. Als er twee benen in het gips gaan, wordt soms voor de stevigheid een stok tussen de benen van uw kind bevestigd. Deze stok is niet bedoeld om uw kind aan op te tillen! Hooguit ter ondersteuning bij het tillen. Het letsel bepaalt tevens de behandelingsduur.

Last van de gipsbroek

Hoe jonger uw kind is, hoe minder last het lijkt te hebben van het gips. Een uitzondering kan zijn wanneer uw kind last heeft van darmkrampjes. Het gips kan dan een belemmering zijn als uw kind de beentjes wil intrekken om een boertje en/of windje te laten. Het is daarom aan te raden om iets langer na het voeden de tijd te nemen om uw baby te laten boeren, bijvoorbeeld door rond te lopen. Eventueel kunnen in overleg met de arts medicijnen worden overwogen.

Verzorging van een kind met gipsbroek

Optillen

Een kind met een gipsbroek mag nooit alleen onder de oksels worden opgetild, maar moet altijd worden ondersteund bij of tussen de benen. Eventueel kunt u de stok in het gips ondersteunen, maar til uw kind er niet aan op.

Liggen

Als uw kind op de rug ligt, moet een kussen of handdoekrol onder zijn beentjes liggen. Zo wordt voorkomen dat uw kind last krijgt van druk van het gips in zijn/haar rug. Tevens wordt op deze manier zwelling aan de voetjes voorkomen, omdat de beentjes hoger liggen. U mag uiteraard uw kind gerust op schoot nemen, tenzij uw arts anders voorschrijft.

Controles

Controleer regelmatig:

- of het gips niet te strak zit;
- op scherpe randjes of uitsteeksels van de gipsbroek;
- de kleur van tenen (roze) en temperatuur van tenen en voeten;
- of uw kind de tenen kan bewegen;
- of de tenen eventueel zwellen;
- dat de voet niet naar binnen verdwijnt;
- dat uw kind goed recht in het gips blijft liggen/zitten.

Plassen en ontlasting

Vies gips door ontlasting en/of urine is een veelvoorkomend probleem. Nat gips kan erg gaan ruiken en wondjes veroorzaken. U kunt het volgende doen om dit te voorkomen:

1. Als uw kind nog niet zindelijk is:

- Plaats als extra bescherming een kleine luier, maandverband of een kraamverband in het open gedeelte van de gipsbroek. Dit voorkomt dat het gips nat wordt. Daar overheen doet u dan de gewone luier (vaak één of twee maten groter dan uw kind gewoonlijk draagt).
- Het is belangrijk dat u uw kind regelmatig verschoont. Doe dit iedere drie uur.
- Bij ontlasting/diarree in het gips kunt u met in olie gedrenkte wegwerpdoekjes tussen gips en huid wrijven of vegen.

Wanneer het echt niet schoon te krijgen is, neem dan contact op met de Gipskamer.

2. Als uw kind al zindelijk is:

- Bij zindelijke kinderen is het met een gipsbroek meestal goed te doen. Het is wel even zoeken hoe dit het beste gaat.
- Soms is het nog mogelijk dat uw kind gewoon op het toilet kan zitten, eventueel met behulp van een toiletverkleiner. U kunt dan een krukje of stoel neerzetten voor de benen, en een kussen doen in de rug. Nadeel hiervan is dat u uw kind op het toilet moet tillen.
- Een andere mogelijkheid is het gebruik van een po (te lenen bij de thuiszorg) of een potje. Gebruik de po of het potje samen met een celstofonderlegger (te koop bij de apotheek). Zo zorgt u dat het gips droog blijft.
- Jongens kunnen in een fles plassen (te koop bij een thuiszorgwinkel).
- Gaat het te moeilijk om bovenstaande manieren te gebruiken, dan is het aan te raden toch luiers te gebruiken. Na de gipsperiode is uw kind snel weer zindelijk.

Wassen

Gips mag niet nat worden. Daarom mag uw kind niet in bad of onder de douche. Zolang uw kind een gipsbroek heeft, kunt u hem wassen met een waskom en een washand.

Haren wassen gaat het makkelijkst wanneer u uw kind laat zitten voor de wasbak en u spoelt met een bakje water. U kunt het gips bedekken met plastic om te voorkomen dat het nat wordt.

Nat geworden gips kunt u drogen met een föhn op koude stand of met papieren zakdoekjes. Vergeet niet de zakdoekjes weer te verwijderen.

Voeding

Kinderen in een gipsbroek hebben minder beweging dan normaal. Ze verbruiken daardoor ook minder calorieën. Geef bij een gipsbroek geen voedingsmiddelen die extra gasvorming in de darmen kunnen veroorzaken, zoals uien, bonen en erwten. Geef uw kind meerdere kleine porties.

Kleding

- Een romper kunt u één of twee maten groter nemen, zodat het goed past over de gipsbroek. U kunt ook de eigen maat romper nemen en hem aan de onderkant loslaten.
- Shirts en truitjes kunnen gewoon in de eigen maat gedragen worden.
- Broekjes en rokjes moeten één of twee maten groter gedragen worden. Het kan handig zijn om aan het binnenbeen een drukknop of klittenbandsluiting te maken.
- Ondergoed kan goed gedragen worden door aan beide zijanten klittenband te maken.
- Zorg dat uw kind sokjes draagt (in verband met koude voeten).

Slapen

Bij oudere kinderen met een gipsbroek ontstaan soms andere slaapgewoonten. Ze slapen korter, worden rusteloos en zijn 's nachts angstig. Kramp, jeuk en het niet kunnen draaien zorgen voor onrustige nachten. Wanneer één been in het gips zit, kunt u eventueel iets zachts tussen de benen van uw kind leggen, zoals een kussen of handdoek. Let er ook op dat het bed breed genoeg is voor de gipsbroek en dat u uw kind niet te warm toedekt. Door de gipsbroek heeft uw kind het sneller warm. Als u twijfelt, neem dan contact met ons op.

Spelen en bewegen

- Probeer uw kind zo normaal mogelijk te behandelen en bij zoveel mogelijk activiteiten te betrekken.
- Uw kind kan niet lopen, maar kruipen of tijgeren lukt vaak wel.
- Na verloop van tijd kan een kind in een gipsbroek zich vaak omrollen.
- In buikligging kan uw kind proberen te kruipen, door zich met de armen af te zetten. Zo kan hij toch spelen.
- Het is goed voor de rugspieren en om doorliggen te voorkomen, dat u uw kind minstens één keer per dag een half uur op de buik neerlegt. U legt uw kind dan met zijn buik op een kussen.
- Om spitsvoeten te voorkomen, is het goed om regelmatig de tenen naar de neus te bewegen of te laten bewegen.

- Uw kind kan in een gewone kinderstoel zitten. Ook in een kinderstoel spelen is mogelijk.
- Er zijn hulpmiddelen te huur om het spelen en bewegen makkelijker te maken.

Vervoeren

Uw kind is door de gipsbroek zwaarder en meestal breder dan normaal. Dit heeft gevolgen voor het vervoer.

Een autostoel of wandelwagen kunt u huren bij de Vereniging Aangeboren Heupafwijkingen (www.heupafwijkingen.nl). Bij smaller gips kunt u een bredere kinderwagen of Maxi-Cosi gebruiken, eventueel opgevuld met kussens of opgerolde handdoeken onder de billen.

Bij breed gegipste kinderen kunt u een tweelingwagen, een bolderkar of een fietszitje met open zijkanten gebruiken.

Bij oudere kinderen kan een rolstoel uitkomst bieden, opgevuld met kussens of schuimrubber onder de billen. De rolstoel moet breed genoeg zijn en een verstelbare rugleuning hebben, omdat uw kind halfzittend is ingegipst. De beensteunen moeten volledig horizontaal kunnen om de benen te ondersteunen. Met kussens kunt u de stoel 'passend' maken.

Bij vervoer met de auto kan het lastig zijn om een geschikte autostoel te vinden. Soms moet u de riempjes verlengen om deze vast te kunnen maken. Bij de VAH kunt u eventueel speciale autostoeltjes huren.

Denk bij alles vooral aan de veiligheid van uw kind.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen via onderstaande gegevens.

Franciscus Gasthuis

Chirurgisch Behandelcentrum, op werkdagen van 8.00 tot 16.30 uur, via telefoonnummer 010 – 461 6163.

Franciscus Vlietland

Gipskamer, op werkdagen van 8.00 tot 16.30 uur, via telefoonnummer 010 – 893 1931.

Buiten deze tijden kunt u bij spoed contact opnemen met de Spoedeisende Hulp:

- Franciscus Gasthuis (Rotterdam): 010 - 461 6720
- Franciscus Vlietland (Schiedam): 010 – 893 0101
(Bereikbaar van 8.00 uur tot 21.00 uur. Buiten deze uren kunt u contact opnemen met de Spoedeisende Hulp van Franciscus Gasthuis)

Voor meer informatie kunt u terecht bij:
Vereniging Aangeboren Heupafwijkingen
www.heupafwijkingen.nl
Informatielijn: 033 - 247 1464 of e-mail:
info@heupafwijkingen.nl.

Websites aangepaste kleding en hulpmiddelen
www.kiekipwear.com
www.hetgaiahoekje.nl
www.ikkelief.nl